

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ АГРАРНИХ НАУК УКРАЇНИ
ПОЛТАВСЬКА ДЕРЖАВНА СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКА
ДОСЛІДНА СТАНЦІЯ ІМЕНІ М.І. ВАВИЛОВА
ІНСТИТУТУ СВИНАРСТВА І АГРОПРОМИСЛОВОГО ВИРОБНИЦТВА

Інноваційні технології в рослинництві – запорука сталого розвитку сільського господарства

**Матеріали II всеукраїнської
науково-практичної інтернет-конференції**

26 вересня 2023 року
м. Полтава

Інноваційні технології в рослинництві – запорука сталого розвитку сільського господарства: матеріали II всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції / (м. Полтава 26 вересня 2023 р.) / Редкол.: М.П. Сокирко, Л.Г. Марініч (відп. ред.), Р.В. Олєпір [та ін.]. Полтавська державна сільськогосподарська дослідна станція імені М.І. Вавилова ІС і АПВ НААН України, 2023., 59 с.

Збірник вміщує матеріали II науково-практичної інтернет-конференції та репрезентує результати досліджень з напрямів: землеробства, рослинництва, кормовиробництва, захисту рослин, селекції та насінництва. Видання призначене для наукових співробітників науково-дослідних установ, викладачів, студентів й аспірантів вищих навчальних закладів, керівників і спеціалістів сільськогосподарських підприємств.

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

Михайло СОКИРКО – директор, кандидат с.-г. наук, Полтавська державна сільськогосподарська дослідна станція ім. М.І. Вавилова ІС і АПВ НААН України;

Володимир ГАНГУР – завідувач кафедри рослинництва, доктор с.-г. наук, старший науковий співробітник, Полтавський державний аграрний університет;

Любов МАРІНІЧ – доцент кафедри рослинництва, кандидат с.-г. наук, Полтавський державний аграрний університет;

Олександр ЛЕНЬ – завідувач відділу наукових досліджень з питань землеробства та кормовиробництва, кандидат с.-г. наук, Полтавська державна сільськогосподарська дослідна станція ім. М.І. Вавилова ІС і АПВ НААН України;

Роман ОЛЕПІР – старший науковий співробітник лабораторії кормовиробництва та інтегрованого захисту рослин, кандидат с.-г. наук, Полтавська державна сільськогосподарська дослідна станція ім. М.І. Вавилова ІС і АПВ НААН України;

Леонід ГЛУЩЕНКО – старший науковий співробітник лабораторії кормовиробництва та інтегрованого захисту рослин, кандидат с.-г. наук, старший науковий співробітник, Полтавська державна сільськогосподарська дослідна станція ім. М.І. Вавилова ІС і АПВ НААН України;

Рекомендовано до друку Вченою радою Полтавської державної сільськогосподарської дослідної станції імені М.І. Вавилова Інституту свинарства і АПВ НААН України, (протокол № 7 від 20 вересня 2023 р.).

Матеріали подаються в авторській редакції мовами оригіналів. Відповідальність за зміст і достовірність поданих матеріалів та наведених даних несуть автори.

ЗМІСТ

Горбачова С.М., Горлачова О.В., Шелякіна Т.А., Пономаренко Н.С. Вихідний матеріал для селекції проса на високий вміст каротиноїдів у зерні.....	5
Чернобай С.В., Рябчун В.К., Мельник В.С., Капустіна Т.Б., Щеченко О.Є. Оцінка нових перспективних ліній тритикале ярого.....	6
Лис Н.М., Ткачук Н.Л. Вирощування тополі енергетичної в умовах Передкарпаття.....	8
Музафаров Н.М., Понуренко С.Г., Чернобай Л.М., Барсуков І.П., Сікалова О.В. Впровадження цифрових технологій і програм в селекційних дослідженнях.....	10
Пліско І.В., Медведєва В.В. Ефективність точного землеробства в умовах війни.....	12
Шакалій С.М., Карнаух С.Ю. Вплив сорту на формування структури врожаю пшениці м'якої ярої.....	14
Шакалій С.М., Міщенко А.В. Формування показників структури врожаю сортів гороху.....	16
Шакалій С.М., Ситник А.П. Формування показників якості пшениці м'якої ярої за використання комплексних добрив.....	18
Шакалій С.М., Гармаш Н.В. Вплив сортових особливостей гречки на показники якості зерна.....	20
Шакалій С. М., Шеремет В.І. Якість жита озимого за впливу агроекологічних умов вирощування.....	21
Четверик О.О. Перспективи вирощування амаранту в Україні.....	23
Сорока Ю.В., Тараріко Ю.О., Сайдак Р.В., Митя Т.В., Вітвіцький С.В. Застосування комплексних добрив на помідорах в умовах центрального степу....	25
Шакалій С.М., Тарасенко В.Е. Вплив густоти посадки на структуру врожаю і вихід насінневих бульб.....	27

ВПЛИВ ГУСТОТИ ПОСАДКИ НА СТРУКТУРУ ВРОЖАЮ І ВИХІД НАСІННЕВИХ БУЛЬБ

Шакалій С. М., к. с.-г. н., доцент кафедри рослинництва;
Тарасенко В. Е., здобувач ступеня вищої освіти Магістр;
Полтавський державний аграрний університет

У період 2021–2023 років, нами проведено дослідження з вивчення впливу густоти посадки районуваних сортів Солоха та Княгиня на врожайність, якісні та кількісні показники.

Фенологічні спостереження, проведені протягом вегетаційного періоду, показали, що у межах сорту густота посадки впливала на наступу фаз розвитку рослин картоплі. Відмінності становлять 1–2 дні.

Таблиця 1

Дати початку фенологічних фаз (всередньому за 2021–2023 рр.)

Сорт	Густота посадки, тис. шт./га	Схема посадки, см	Сходи	Бутонізація	Цвітіння	Збір
Солоха	70,0	70x21	14.06	07.07	14.07	05.09
	60,0	70x24	13.06	07.07	14.07	
	50,0	70x28	12.06	07.07	13.07	
	40,0	70x35	12.06	06.07	13.07	
Княгиня	70,0	70x21	16.06	10.07	18.07	05.09
	60,0	70x24	16.06	09.07	16.07	
	50,0	70x28	15.06	08.07	15.07	
	40,0	70x35	15.06	08.07	15.07	

Проведені дослідження показали, що максимальну врожайність 38,7 т/га в середньому за три роки, сорти, що вивчаються, формували при посадці 70 тис. шт./га у сорту Солоха і у сорту Княгиня при посадці 60 тис. шт./га. Однак, урожайність на такому ж рівні 37,6–37,7 т/га, відзначалася у сорту Княгиня і за схемою посадки 21 x 70см і 35 x 70см.

Зі збільшенням густоти стояння рослин простежується явна тенденція до збільшення врожайності сорту Солоха незалежно від метеорологічних умов.

Це пояснюється покращенням ефективності використання великою кількістю рослин на 1 гектарі основних факторів урожайності. Сорт Княгиня під час посадки 28 x 70см знижує врожайність.

Вміст сухої речовини в бульбах у сорту Солоха був лише на рівні 20,3–21,3%, тобто помітних відмінностей встановлено. Сорт Княгиня трохи інакше реагував на густоту.

Так при схемі посадки 21 x 70см відзначався найнижчий вміст сухої речовини. Однаковий вміст сухої речовини було відзначено як при схемі посадки

24 x 70см, так і при 35 x 70см. Найбільший вміст встановлено за густоти 50 тис. шт./га – 21,2%.

При зменшенні площі живлення до 21 x 70см, у картоплі сорту Княгиня спостерігається зниження вмісту крохмалю, яке становило 13%, що також відзначалося у сорту Солоха. При схемі посадки 28 x 70см у обох сортів відзначено найвищий вміст крохмалю, у сорту Солоха 15,7 та 15,4 у сорту Княгиня.

При вивченні фракційного складу бульб картоплі з'ясувалося, що із зменшенням кількості рослин на одиниці площі спостерігається збільшення дрібної фракції бульб з 52 до 60%.

Така залежність відзначається у картоплі сорту Солоха за схемами розміщення 70 x 21, 70 x 24, 70 x 28см. Частка великої фракції зменшується, за тих же схем посадки, з 11 до 7%. Схема посадки 70 x 35см залишається прийнятною для вирощування картоплі продовольчого сорту Солоха.

У районованого сорту картоплі Княгиня явної залежності розподілу фракцій не виявлено. Питома вага кількості насінневої фракції загалом більш стабільна і мало змінюється при схемах посадок 70 x 28см і 70 x 35см.

З аналізу проведених дослідів нами зроблено такі висновки.

1. Густота посадки картоплі істотно не впливає на її зростання та розвиток. Терміни настання фенологічних фаз залежать від біологічних особливостей сорту та метеорологічних умов за період вегетації.

2. Максимальне підвищення врожайності картоплі на 12% спостерігається у сорту Солоха при загущенні до 70 тис. шт./га. У сорту Княгиня врожайність підвищується на 13% за густоти стояння рослин 60 тис. шт./га.

3. Вміст сухої речовини у бульбах у сорту Солоха значно не змінюється із збільшенням густоти стояння та становить 20,3 – 21,3%. Найбільше вміст сухої речовини у сорту Княгиня спостерігалось при густоті 50 тис. шт./га – 21,2%.

4. Загущення посадки до 70 тис. шт./га знизило крохмалистість бульб у сорту Солоха до 14,4%, у сорту Княгиня – до 13%. Найбільше крохмалю в бульбах – 15,4–15,7% накопичується при густоті стояння 50 тис. шт./га в обох сортів.

5. У сорту Солоха загущення знижує частку великих бульб, одночасно зростає вміст дрібної фракції. Збільшення густоти стояння рослин не виявило закономірностей розподілу фракцій у сорту Княгиня.